

De activiteiten van Ephor worden mogelijk gemaakt door een subsidie van ZonMw

[JAARGANG 4 | EDITIE 1 | special Geriatriedagen 2013]

Ephor werkt aan “evidence-based education” op het gebied van gerontofarmacologie.

Auteur: Karen Keijsers

Evidence based education is schaars voor verschillende zorgverleners. Ephor heeft meerdere onderzoeken lopen om het onderwijs voor verschillende zorgverleners (artsen, apothekers, verpleegkundigen en studenten) te verbeteren. Hiervan richten twee studies zich op geneeskunde studenten, de toekomstige artsen.

WHO sixstep

Een van de studies die inmiddels 2,5 jaar loopt is een studie naar het longitudinaal toepassen van de de WHO sixstep methode, binnen het geneeskunde curriculum. De WHO sixstep methode leidt zorgverleners is zes stappen naar een rationele medicatiekeuze. Ondanks dat deze methode reeds wordt toegepast is meerdere curricula in oa Nederland, is nog niet onderzocht of het leidt tot meer kennis bij de studenten wanneer ze er meerdere jaren achter elkaar mee in aanraking komen. Inmiddels is de 1000e student geïncludeerd in dit onderzoek. De eerste resultaten worden in 2014 verwacht.

Figuur 1. Studenten maken een kennistoets voor het onderzoek naar de WHO sixstep methode

Polyfarmacie Optimalisatie Methode

Daarnaast zal onderzocht worden of studenten polyfarmacie kunnen optimaliseren door middel van de Polypharmacy Optimising Method (POM) van Drenth-van Maanen et al. De gekozen onderwijsvorm is hierbij het e-learningprogramma Pscribe (www.pscribe.nl), ontwikkeld in Groningen (A van Doorn). Het betreft een gerandomiseerde multicenter studie waarin studenten meerdere polyfarmacie casus oplossen. De POM blijkt tot significante verbetering van de farmacotherapie te leiden: er werden 33% meer juiste beslissingen en 30% minder potentieel schadelijke beslissingen gemaakt. Op woensdag van de geriatriedagen (6-7-8 februari 2013) worden de overige resultaten van deze studie gepresenteerd.

Figuur 2. P-Scribe, een e-learning omgeving voor rationale farmacotherapie

Promotie Clara Drenth polyfarmacie bij ouderen op 20 juni 2013

Op 20 juni 2013 om 14.30 uur zal de eerste Ephor promotie gaan plaatsvinden. Clara Drenth zal die dag haar proefschrift verdedigen. Zij heeft zich de afgelopen jaren met haar onderzoek gericht op farmacotherapie voor de oude patiënt, met thema op polyfarmacie, medicatieoverdracht en verminderde nierfunctie. Inmiddels combineert ze de afrondende fase van haar promotietijd met de opleiding tot klinisch geriater. In deze afrondende fase is zij vooral druk met het schrijven van een inleidend hoofdstuk, een algemeen discussiehoofdstuk, de samenvatting en uiteraard haar dankwoord. Ze kijkt met veel plezier terug op de afgelopen jaren, waarin zij heel praktisch gericht onderzoek kon uitvoeren bij een patiëntenpopulatie die haar nauw aan het hart ligt. Daarnaast heeft Claraj de afgelopen jaren de opleiding tot klinisch farmacoloog voltooid, het gouden randje van haar promotietraject. Na haar promotie zal ze al haar energie verder richten op de opleiding tot klinisch geriater, waarbij ze één dag in de week inruimt om thuis bij haar kinderen te kunnen

Even voorstellen: Irene Oldekamp

Wie ben je en welke achtergrond heb je?

Mijn naam is Irene Oldenkamp. Ik heb farmacie gestudeerd aan de Rijksuniversiteit in Groningen. In 2009 ben ik als apotheker gaan werken in het Antonius Ziekenhuis in Sneek. Hier heb ik verscheidene projecten uitgevoerd, o.a. gericht op de oudere patiënt. Zo heb ik in samenwerking met de afdeling geriatrie medicatiebeoordelingen uitgevoerd bij patiënten die door de huisarts waren doorverwezen naar de polikliniek geriatrie. Daarnaast heb ik een nieuwe werkwijze opgezet om de medicatieoverdracht bij opname in en ontslag uit het ziekenhuis te verbeteren, hierbij startend bij de patiënten van 65 jaar en ouder die via de Spoedeisende Hulp werden opgenomen. Sinds augustus 2012 ben ik werkzaam als apotheker in het Medisch Centrum Leeuwarden. Na enkele maanden gericht te zijn geweest op het verbeteren van de farmaceutische zorg binnen de Geestelijke Gezondheidszorg Friesland, heb ik per januari 2013 mijn werkzaamheden binnen Ephor opgepakt.

Hoe ben je bij Ephor terecht gekomen?

Een van mijn collega's in de ziekenhuisapotheek van het MCL heeft de afgelopen 2 jaar werkzaamheden voor Ephor uitgevoerd. Omdat zij met de opleiding tot ziekenhuisapotheker ging beginnen, werd er naar een opvolger gezocht. Vanwege mijn interesse in de farmacotherapie bij de oudere patiënt wilde ik de werkzaamheden graag van haar overnemen. Mijn werk voor Ephor zal ik vanuit de apotheek van het Medisch Centrum in Leeuwarden en UMCGroningen uit gaan voeren.

Wat houden jouw onderzoekswerkzaamheden voor Ephor in?

Op de website van Ephor zijn de laatste jaren verscheidene geneesmiddelrapporten verschenen. Aan de hand van literatuuronderzoek en een gevalideerd beoordelingsmodel (bestaande uit de criteria effectiviteit, veiligheid, ervaring en gebruiksgemak) worden geneesmiddelen binnen een geneesmiddelgroep met elkaar vergeleken en wordt beoordeeld welk(e) geneesmiddel(en) binnen de geneesmiddelgroep het meest geschikt is voor toepassing bij de kwetsbare, oudere patiënt. De komende maanden zal ik rapporten voor andere geneesmiddelgroepen op gaan stellen. Daarnaast zal ik bekijken of het informatiesysteem ADDIS (Aggregate Data Drug Information System), dat is ontwikkeld aan het Universitair Medisch Centrum Groningen, kan ondersteunen bij het formuleren van evidence based adviezen en de transparantie van de besluitvorming kan verbeteren.

Welke resultaten hoop je te boeken voor Ephor?

Ik hoop de huidige onderzoeksopzet verder te optimaliseren en een aantal nieuwe geneesmiddelrapporten aan de Ephor website toe te kunnen voegen. Door deze werkzaamheden hoop ik uiteindelijk meerdere zorgverleners te kunnen ondersteunen bij het voorschrijven van geneesmiddelen en het uitvoeren van medicatiebeoordelingen bij kwetsbare oude patiënten.

Irene Oldekamp

Ephor antipsychotica rapport herzien

Het evidence-based rapport over antipsychotica bij kwetsbare ouderen is herzien. Nieuwe evidence is toegevoegd en het rapport is op een aantal punten gewijzigd na adviezen van de NHG, KNMP, Verenso, CVZ en deskundigen van de Ephor adviesraad. Het rapport is op de website te vinden van Ephor te vinden onder de kop 'Medicatie adviezen ouderen'.

Ephor-IWO Osteoporose dag groot succes

De osteoporose bijscholing voor openbare apothekers en ziekenhuisapothekers op 21 januari 2013 te Utrecht was een groot succes. Ruim 90 deelnemers konden de hele dag nieuwe kennis opdoen bij plenaire voordrachten en een viertal workshops. De organisatie is mede mogelijk gemaakt door een samenwerking van de Stichting Interdisciplinaire Werkgroep Osteoporose (IWO) en Ephor. Zodra de powerpoint voordrachten beschikbaar zijn zullen ze via een link op de website van Ephor te raadplegen zijn.

Fijnmalen geneesmiddelen

Een artikel in de European Journal of Clinical Pharmacology (2012, Sep 29) toont dat slikproblemen bij het innemen van geneesmiddelen vaak voorkomen (37%). Zowel jonge als oude patiënten ondervinden deze problemen. Nu weten voorschrijvend artsen vaak niet of geneesmiddelen mogen worden fijn gemalen en of er een breukgleuf aanwezig is. Een Belgische website "plet medicatie" biedt daartoe de oplossing. Door de beginletters van een geneesmiddel in te toetsen komen de namen te voorschijn en kan men door op het geneesmiddel te klikken en de gewenste informatie zien.

Colofon:

De Ephor Nieuwsbrief is een uitgave van Ephor.

UMC Utrecht / Ephor, afdeling Geriatrie
Huispost B05.256
Postbus 85 500
3508 GA Utrecht
www.ephor.nl

Paul Jansen beste opleider van Nederland

Dr. Paul Jansen, manager van Ephor en klinisch geriater, heeft de opleidingsprijs van Jonge Orde en LVAG gewonnen. Na een spannende finale ging Paul Jansen er met de hoofdprijs vandoor: een bronzen beeld, een geldbedrag van 7000 euro ten behoeve van opleidingsverbetering en de eeuwige roem. De landelijke opleidings-verkiezing werd dit jaar voor de vierde keer georganiseerd door de LVAG en de Jonge Orde en had dit jaar als thema "persoonlijk opleiden". Paul Jansen, winnaar van de Prijs voor Opleiders 2012 van de Nederlandse Vereniging voor Klinische Geriatrie, werd aangemeld voor de landelijke opleidingsprijs door de juniorvereniging van de NVKG en zijn AIOS groep van het UMCU.

Paul Jansen wordt vooral gewaardeerd vanwege zijn betrokkenheid met AIOS en co-assistenten. Hij heeft oog voor de persoonlijke situatie van de AIOS: de AIOS voelen zich gesteund tijdens de opleiding. Paul Jansen wordt gezien als rolmodel op het gebied van opleiden en wetenschap en heeft uitstekende didactische kwaliteiten. Samen met de rest van de opleidingsgroep creëert hij een uitstekend leerklimaat op de afdeling geriatrie van het UMC. Paul Jansen is naast de beste opleider van Nederland ook oprichter van Ephor, klinisch geriater bij het UMC Utrecht en lid van het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (CBG).

Overzichtsartikel farmacologie bij ouderen

In het open access tijdschrift Scientifica is door Ephor (auteurs: Brouwers en Jansen) een overzichtsartikel gepubliceerd over de klinische farmacologie bij ouderen. Farmacokinetische en -dynamische veranderingen worden beschreven en de consequenties daarvan. Aangegeven wordt hoe polyfarmacie het beste kan worden geoptimaliseerd, waarbij checklisten, zoals START en STOP criteria en wanneer dosis aanpassing aan de nierfunctie geadviseerd wordt, worden verstrekt. Het artikel is in via de website van Ephor gratis te downloaden.

Volg Ephor ook op Twitter en LinkedIn

Twitter: [www.twitter.com/EphorNL](https://twitter.com/EphorNL)

LinkedIn: <http://goo.gl/7IPVG>

Ephor Agenda 2012 / 2013

- 6, 7 en 8 februari 2013, Geriatriedagen, den Bosch
- 21-23 maart 2013, internationaal geriatriecongres, Wenen,
- 12 april 2013, Fragility Fracture Care, Den Haag,
- 2-5 mei 2013, AGS congres, Grapevine, USA
- 23-27 juni 2013 IAGG congres, Seoul